

פרופ' מחמוד ע'נאים 1949-2021

ב-13 באוגוסט 2021 נפרדנו מחברנו היקר, פרופ' מחמוד ע'נאים, חוקר ספרות מודרנית מהשורה הראשונה, מרצה ותיק שתחת כנפיו פרחו קבוצת חוקרים ומרצים מאוד חשובים בתחום שלהם. פרופסור מחמוד ע'נאים נולד בשנת 1948 בבאקה אל-ערבייה, שם התגורר עד מותו. נוסף על עניינו הספרותי, הוא למד מוזיקה בקונסרבטוריון למוזיקה ערבית, ועבד כמורה למוזיקה. פרופסור ע'נאים למד באוניברסיטת תל אביב את התואר הראשון והשני (סיים ב-1982), ואת התואר השלישי כתב בהנחיית הפרופסור ששון סומך בספרות הערבית המודרנית. בשנת 1985 החל ללמד בחוג ללימודי הערבית והאסלאם באוניברסיטה, מונה למרצה בכיר ב-1996, ולפרופסור חבר בשנת 2007. בין השנים 2003-2006 ו-2009-2011 כיהן כראש החוג ובשנת 2008 נבחר ליו"ר הראשון של האקדמיה ללשון הערבית בארץ. בשנת 2015 קודם לפרופסור מן המניין באוניברסיטת תל אביב ובשנת 2020 נבחר לנשיא מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה. הוא זכה פעמיים בפרס היצירה בשפה הערבית מטעם משרד התרבות והספורט על תרומתו לחקר הספרות הערבית. פרופסור מחמוד ע'נאים תרם מורשת ספרותית ביקורתית נכבדת, ייחודית ועשירה; הוא שם לנגד עיניו את הספרות הפלסטינית וניגש לבקרה בכלים ביקורתיים מודרניים. בין היתר כתב מחקר ביקורתי, שמשך את תשומת לב המבקרים לאמיל חביבי ורומנו אל-מתשאאל. ספרו הראשון שיצא לאור בשנת 1992 גרם להדים רחבים בעולם הערבי והוא תיאור אל-ועי פי אל-רואיה אל-ערבייה אל-חדית'ה (זרם התודעה ברומן הערבי החדש). בנוסף כתב ע'נאים עוד כמה ספרים, מחקרים ומאמרים שפורסמו בכתבי עת מקומיים ועולמיים, המתמקדים בספרות הערבית ובביקורת הספרותית. המורה והפרופסור מחמוד ע'נאים היה עד לחיים בתוך הקו הירוק אחרי 1948 הצליח להשתחרר מתבנית וכבלי הנסיבות ההיסטוריות ולהיות מבקר ספרותי ברמה עולמית.

